

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—
Fél évre. . . . „ 4.—
Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

A torontáli németek.

E hó 26-án délután ünnepélyes órája volt kis falunknak. Plébános, jegyző, bíró, tanítók együtt voltunk a község-házán. A főbíró külön postán csomagot küldött, azt bontogattuk. A mozgósítási plakátok voltak. Öt perc múlva már minden utca sarkán olvasták. Csoportosultak. Mindig többen és többen. Mind érdekelték, tényleges vagy népfelkelő szolgálatra kötelezettek.

A község-háza előtt gyülekeztek legtöbben. Közéjük álltam én is. Itt tanultam megismerni és becsülni népemnek pszichéjét. Seholy egyetlen riadt hang, semmi méltatlankodás. Búzaasztaga csépületlen, farlója szántatlan, szőlője kapálatlan. Erről egy szó sem esett. Csak az egyik szólt: „Scho gehn mer halt, esch is ja fürsch Vaterland.“ (Hát megyünk, hiszen a hazáért van.) Egy őszbeborult öreg felelt rá: „Ihr werdt doch nicht dulde, dass die wilde Rac unsern König umbringe.“ (Csak nem fogjátok túrni, hogy a vad rácsok megöljék a királyunkat.)

Sajátságos ez a torontáli német.

Még csak 1772 óta lakja ezt a vidéket s már egészen magyar a szívében. Azelőtt Elzász-Lotaringiában elfranciásodva a franciák közt, vagy valahol a Rajna alsó folyása mentén vagy a bajor Schwarzwaldban más hazának ette a kenyerét. Az én hiveim az utóbbi helyről vándoroltak ide.

Valamikor az Árpádok idejében a Duna-Tisza-Maros vidéke színmagyar volt. A török idejében kipusztultak; kit csatában öltek meg, ki meg kivándorolt. A lakatlan vidéket aztán a hármass folyó elposványította, Mikor a törököt kivertük, egymásután jelentkeztek a magyar nemesi családok s követelték vissza őseik birtokát. Hiába. Mária Terézia asszonyi fufanggal dolgozott. Generálisaival csatornáztatta, lakályossá tette a Bánátot, utakat építtetett katonáival, falvakat emeltetett, aztán — betelepítette az ország legértékesebb részébe a szerbeket, oláhokat és németeket. A „divide et impera“ volt e telepítés célja.

Nos, a németekkel nem sikerült. Ennek a szíve-lelke magyar lett, ha a nyelve német maradt is. Mikor e so-

rokat írom, 1800 lakosú falumból 284 férfi vonult be csapatjához és vette vállára fegyverét. Nemcsak parancsból, hanem tiszta meggyőződésből a „Fürsch Vaterland — a hazáért“, ez olyan természetes, érthető valami az ő lelkének!

Az egyik rezervistának 16 éves fiát kedden temettem. Az apa mindjárt a temetőből indult a csapatjához. Figyeltem. Száraz volt a szeme, mikor családjától bucsuzott és kocsira ült. Én is kezet fogtam vele s néhány szóval vigasztaltam. Meghallgatja, rám néz, csak annyit felel: „Mer sind ja Männer — hiszen férfiak vagyunk.“ Megértettem. Ha nem is mondta olyan költői lendülettel mint Petőfi, de ugyanannyi áldozatos hazaszeretettel. Gondolkodva tértem otthonomba. Egy éve vagyok e nép közt. Eddig csak azt láttam, hogy szorgalmas, okos, számító, hogy vagyoni szereti, hogy kedélye kihalt. Hogy nehezen melegszik föl és többet hallgat számító eszére, mint szívére. Még a jó Istenhez is sokára tud hozzámelegedni. Elmélkedésemben megzavart egy férfi. Azt kérdezi, igaz-e, hogy én is bevonulok? Fölvilágosítom, hogy

Férjhez megy a Vica.

— Az „Új Élet“ eredeti tárcája. —

Irtá: Hollós József.

A fehér fejkötős Kovácsné a malacot zavarta ki a konyhából a leander virágos udvarra, mikor valami vidéki asszony fordult be a kapun. Kék karton ruhája volt, ünnepi. Hóna alatt kisebb piros bugyor. Utcaról a kovácsmühelyből behallatszott, amint a kovácsállón, a tüzesített vasat pöngetik a kalapácsok. Szinte látszott az izzó vas szíporoka felhője.

Meglátván pedig a jövevény asszony a Kovácsné, mindenekelőtt illedően köpint:

— Dicsértessék a Jézus neve.

— Mindörökké — fogadta el a Kovácsné.

— Szerencsés jó napot adjon Isten.

— Adjon Isten.

— Szerencsét a lefekvésben, szerencsét az ébredésben, mindközönségesen.

— Köszönjük. No mi járatban van, nénemasszony?

— Hát — mondja a piros bugyoros asszony — én biz az urasági Kovácsné asszonyt keresném.

— Az én vagyok.

— No tartsa is meg az Uristen minden hozzátartozójával, háza népével, barmival, erőbe, egészségre.

— Köszönöm. Hát mi járatba van, asszonyonéni?

— Hát — mondja tovább a bugyoros asszony — én meg a Vica anyja volnék, a Vicáé, aki ideát a kocsmába szogál.

— A Vica anyja?

— A. Mivelhogy a Vicát a Péter hajdu részéről a szerencse érte, de meg ugyan levelet is kaptunk valakitől, hogy ne adjuk a Vicát a hajduho', mer egyrészt mivel a hajdu özvegyember meg gyerekei vannak, másrészt, meg hogy vén is, meg részeges is, elgyöttem, hogy mint gondos szülő a vérem útjából a követ, göröngyöt, ha mi akad, eltakarítsam, hogy benne a vérem meg ne botoljon.

— Okosan van. Okosan van.

— Mivel hogy az apja csak szegény cselédember, akinek nincs érkezése, engem küldött, hogy aszongya: eredj el annyok, vizitáld ki a sort, mi igaz abbul, ami a levélbe van, vaj csak akadékoskodás, mint má ilyenkor szokás rongy természetből.

— Én tehát nem másért sziveskedtem idefáradni, mint hogy megduttam, milyen ember az a Péter hajdu, aki a leán kezit kéri. Vén-e?

— Csöppet se vén az.

— Részeges-e?

— A legjózanabb.

— Mer — folytatta, Vicának az édes-

anyja mind-mindjobban belemelegedve — mer hogy özvegyember, a még nem vona baj. Nem mindenik leánnak gyut ifju legin férnek. Meg sok özvegy ember ódalán különb ura van a leánnak, mint az ifju legin odalán. Meg — megesség, ha gyerek van, se vóna baj, mert lenne a Vica a mondáskint az árvának anyja helyett anyja. Mer ritka jószívű fehérszínű, mondhatom. Hanem ha vén a hajdu, meg ha részeges, akkor kereskedjék máshun, ne az én leányom körül.

Eközben csak befordult ám a kapun valami bazsarózsa arcú leányzó is. Piros szoknya, kék rütyöke, meztellábas állapot. Fényes szeme össze mosolyodott anyjával, a Vica volt.

— Nini, idesanyám — mosolyogta — hát elgyütt?

— Elgyöttem szógám. El.

— Mer kérdezett ám mán a Péter, hogy aszongya: izentél má idesanyádnak?

— Kérdezett?

— Kérdezett. Mondok: mán izentem.

Aszongya: izent má vissza? Mondok: mán izent. Aszongya: mit izent vissza? Mondok: azt izente vissza, hogy majd szemilyiben is elgyün a dolgot megtapasztalni, mer mán levelet is kaptak a dologban, kitül, kitül se, nem lehesen tudni, mer aki írta, nem írta a nevit a levélre. Aszongya erre: én felülem

Szalámit, sajtót, akácmézét, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

már én túl vagyok a koron. „Jobb is — sóhajt megkönnyebülten az én emberem — senkink sincs e nehéz órákban, csak jó lelki atyánk.“

Mintha a szívembe látott volna! Szavaival mintha rám akart volna cáfolni s azt mondani: Van nekünk is érző szívünk, tudjuk szeretni mi is hazánkat, Istenünket, lelkipásztorunkat. *Kiskomlói.*

Bregenz am Bodensee.

Eszem ágában sincsen a város leírását adni. Elvégzi azt Baedeker és Woerl. Életemben a szükség esetét kivéve, nem olvastam soha vidék leírását, uti rajzot s efféle. Nem akarok tehát a világot én sem az „Új Élet“ kedves olvasóinak unalmat okozni. Ami tollforgatásra indít, az ezen öklömnyi osztrák határszéli városkának fejlett katolikus élete. Bregenz legszebb utcája a Belruptstrasse. És e szép utcában áll a katolikus életnek hét bástyája. Az egyik a kath. Legényegyesület kétemeletes háza. A földszinten van a három társalgó szoba, ahol a megbeszélések folynak, a szakcsoportok üléseit tartják és a tagok két ajtó kitáráásával lövöldét rögtönözve, célba lönek. A megfelelő állványok az utolsó szobában vannak. Billiárd nincs. Szakcsoport három van: cipészek, szabók és famunkások csoportja. Szakosztály is van: az eucharistikus szakosztály 20 taggal, a gyakori szent áldozást szolgálja. A földszinten van még a három kedves nővér (apáca) lakása, akik az egyesületet tisztán tartják és a benlakóknak főznek. Mert benlakók is vannak. Az I. emeleten egy szoba, a II. emelet egészen az övék. Olcsó pénzért kényelmes helyük és egészséges ellátásuk a benlakó tagoknak. Az első emeletet majd egészen elfoglalja a díszterem, tágas színpaddal. Ünnepeket és szindarabokat adnak itt a kath. Legényegyesületen kívül más egyesületek is. A nagyon sok átutazó tag potom áron szinte kap szállást és ellátást.

A másik érdekessége ezen utcának a kath. ifjúsági egyesületnek háza: Jugendbund Austria. Szinte kétemeletes. Két évvel ezelőtt épült 80.000 korona költséggel. 1913. június 1-én nyílt meg és ma, hála a vezetők agilitásának és a polgárok áldozatkészségének, egy fillér adósságuk sincs. A telek ára, 15.000 korona, egy nap alatt együtt

volt. Van nagy tornaterem, amely egyszerű díszterem-színpaddal, olvasó szoba, ülésterem, biliárd szoba, hely a célbalövésre, a kuglizásra, a zeneszámok gyakorlására. Van egyenruhás zenekaruk 26 taggal. Az összes tagok száma 100. A Jugendbund házában van a férfiak Mária kongregációjának olvasó terme. A 8.000 lakossal bíró Bregenznek 5 Mária Kongregációja van: papok, férfiak, ifjak, deákok, leányok részére, összesen körülbelül 400 taggal. Van keresztény szociális egyesület, ennek birtokában kath. Népkönyvtár, van kath. munkás és munkásnőegyesület, Szt. Vince egyesület, kath. nőegyesület; a tisztán ájtatoskodókat nem említjük. Van Reifeisenkassa, van az ifjúság részére a hívek adományából 750.000 korona költséggel hét évvel ezelőtt épített remek Jézus Szíve temploma, ahol a kongregációk és a kath. egyesületek kényelmesen megtarthatják egyházi jellegű összejöveteleiket. Érdekes és jellemző, hogy a városi árvaház apácák vezetése alatt áll és teljesen kath. jellegű.

Mindehhez a sok jóhoz van e kis városkának egy kath. napilapja. Voralberger Volksblatt, előfizetés 20 K egy évre. Vagyis a jó bregensiek jóval előtűnk vannak. Nem mindig volt ám így, 7 éve van e nagystílű kath. élet. A városházán is eddig idegenből ideszakadt szabadgondolkodó gyárosok és kereskedők uralkodtak, az öntudatos katolikusok egy választáson már győztek. Összel lesz a végleges leszámolás.

Hogy iskolai tekintetben igen jól állnak, amellét a hét tanítással foglalkozó nagy női zárdán kívül bizonyíték az a körülmény, hogy a kath. Népkönyvtár faktorai az állami főgimnázium tanárai.

Úgy látszik az egész vidék katolikusai tudják kötelességüket. Dornbirn (15.000 lakossal) egy óráig látott engem és én csak három katolikus egyesületi házat fedeztem fel: kath. Legényegyesület házát, a kath. munkások kétemeletes házát: Arbeiterheim és a dornbirni ker. szocialista egyesület kétemeletes palotáját: Vereinshaus; ezen utóbbiban helyet talál minden kath. egyesület.

Sch. Gy.

Olvasóinkhoz. Tekintettel az általános mozgósításra, a nyomdáknak is beállott változások folytán lapunk sem jelenhetik meg rendszeres terjedelmében. Kérjük olvasóink szíves elnézését. E zivatáros időkben a haza több hasznát veszi a fegyverforgató vitézeknek, mint a tollforgatóknak.

— Nem olyan bizon.

— Hát Isten kegyelméből belefordultam a negyvenedik esztendőmbe. De hála ű szent fölségének, még nem vótam beteg. Meg hát olyan vagyok én, mint aki iszik?

— Nem olyan bizon.

— Hát amit iszom, nem tagadom. Minden reggel megiszom a kupica pálinkát. Bort is iszom, ha az ispán úr bort fejtet vagy ha megkínálnak. Hanem — emeli föl a mogyoró fabotot — majd kiköszöntöm én annak a levélnek a keresztapját, fogadom.

— Menyünk el édesanyám mihozzánk — mondja most a Vica. — Ott kibeszélgethetjük magunkat.

— Ugy, ugy — hagyja helybe Péter a hajdu — mos van egy kis szabad időm. Szól hát a Vica anyja a Kovácsné felé:

— Köszönjük hát ifiasszon a hozzánk való szívesességét.

Vica, Péter kórusban ismétlik.

— Köszönjük a hozzánk való szívesességét.

— Szívesen. Nincs mit — mondja erre a Kovácsné.

— Maj valamikor megszolgáljuk.

— Megszolgáljuk,

— Nincs mit. Nincs mit.

— Dicsértessék...

S a kapun hárman el — kiballagnak.

Általános mozgósítás.

Rendkívüli kiadásunkban már említettük, hogy Őfelsége Oroszország ellen, a népfölkelőket is beleértve, elrendelte az általános mozgósítást. A vonatkozó hirdetményeket egész terjedelmükben a következőkben közöljük:

Mozgósítási hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a közös hadseregnek, hadi tengerészetnek, mindkét honvédségnek és a bosnyák-hercegovinai csapatoknak általános mozgósítását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. Ennek folytán és a kiadott egyéb legfelsőbb parancsok végrehajtásául elrendeltetik:

I. A nem-tényleges állományú egyének bevonulása.

Valamennyi nem-tényleges állományú egyén e hirdetménynek tartózkodási községében való közhírré tétele után legkésőbb 24 óra alatt elindulni és a legrövidebb úton bevonulni köteles. A legénység a katonai vagy honvéd igazolványi könyvbe bevezetett fölszerelési állomásra, a havidíjasok és az ajánlati lappal ellátott legénység ajánlati lapjaik adatai szerint vonulnak be.

II. A folyó évben besorozott, de még állományba nem vett újoncok és póttartalékosoknak állománybavétele és bevonulása.

A folyó évben besorozott, de még állományba nem vett újoncok és póttartalékosok az első mozgósítási napon valamennyien állományba vétetnek. Ezen újoncok és póttartalékosok közül azok, akik Galiciában, Bukovinában és Dalmáciában, továbbá Bereg-, Máramaros-, Szabolcs-, Ugocsa-, Ung- és Zemplén vármegyékben tartózkodnak, vagy ugyanott illetékesek (honilletékesek), e hirdetménynek tartózkodási községükben való közhírré tétele után legkésőbb 24 óra alatt elindulni és a legrövidebb úton tartózkodási helyük hadkiegészítő kerületi parancsnokságához bevonulni tartoznak. Azok, akik tudják, hogy a honvédséghez tartoznak, a honvéd kiegészítő parancsnokságához vonulnak be. A többiek a behívást bevárni tartoznak.

III. Valamennyi behívott számára.

1. A külföldön tartózkodók behívásukról közvetítő személyeik által azonnal értesítendők. 2. A bevonulók a vasutakat és gőzhajókat igazolványi okmányaik (katonai- vagy honvéd igazolványi könyv stb.) előmutatása mellett szabadon használhatják. Azon bevonulók, kiknek ezen okmányuk nincs meg és bevonulásuk alkalmával a vasutat vagy gőzhajót kell, hogy igénybe vegyék, elindulásuk előtt a községi előjáróságnál jelentkezni tartoznak, amelynél szabad utazásra jogosító igazolójegy-gyel láttatnak el.

IV. A vállalkozóknál levő közös hadseregbeli és honvéd szolgálati lovak beállítására.

A vállalkozóknál levő közös hadseregbeli és honvéd lovak e hirdetmény közhírré tétele után 24 óra alatt minden további figyelmeztetés bevétele nélkül azon állomásra indítandók útba, ahonnan a lovak kiadattak.

Ezen parancsok iránt tanúsított engedelmesség a fennálló törvények értelmében szigorúan büntetettik.

Kelt Sopron, 1914. július 31.

Sopron szab. kir. város katonai ügyosztálya.

Hirdetmény

a népfölkelés fölhívására és behívására.

Ő császári és Apostoli királyi felsége a népfölkelés fölhívását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

I. Fölvívás:

A fölvívás kiterjed az összes népfölkelésre kötelezett egyénekre, a tartózkodási helyre való tekintet nélkül. A birodalmi

irt a levél? Mondok: ű felüle. Asszongya: mit irhatott felülem? Csak jót irhatott. Mondok: annyibul jót irt, mer ami a levélbe irva vot, merevin hazugság. Asszongya: mi vót a levélbe irva? Mondok: a vót a levélbe irva, hogy ne adjanak magáho férhő. Asszongya: mér? Mondok: azér, mer maga vin. (Ámi nem is igaz.) Asszongya erre: hát Isten kegyelméből belefordultam a negyvenedik esztendőmbe, de hála ű szent fölségének, még nem vótam beteg. Meg mondok: mivel iszik. Iszom hát, asszongya, ha meg szomgyulok, vizet. De, mondok, hogy maga bort iszik. Iszom hát, asszongya, ha hozzágyutok. De mondok, hogy maga részeges. Ejnye, hogy a ludvére nyomkodja meg, asszongya, hát kocsmába szógálsz, hát láttál te engem a kocsmába bort innya? Nem, mondok, azér nem is hiszem.

No amint az udvaron levők így beszélgetnek, befordul ám a kapun a Péter hajdu is. Egyenes, pödrött bajusz, mogyorófa botos, merő sujtás dolmányos. Kezet nyujt a Vica anyjának.

— Hozta Isten. Megvan frissen?

Vica anyja szemközt nézi, vizsgálja.

— Köszönöm.

— Hát az otthonvalók? Hát az urambátyám?

Köszönöm.

— No tartsa is meg őket a fölséges Uristen erőbe, egészségbe..... Hát már most olyan vagyok én, mint aki vén?

tanácsban képviselt királyságok- és országokban az egész népfölkelés szintén fölhívatik.

II. Behívás:

Szolgálatra behívottnak: 1. Az ajánlati lappal ellátott, népfölkelésre kötelezett összes magyar, valamint osztrák állampolgárok és mindazon népfölkelésre kötelezettek, akik behívó jegyet kaptak. Ezek az ajánlati lapjuk, illetve behívó jegyük rendelkezése szerint kötelesek bevonulni.

2. Az összes 42 éves és fiatalabb népfölkelésre kötelezettek, akik a közös hadseregben, hadi tengerészetnél, a honvédségnél vagy a csendőrségnél szolgáltak. Ezek legkésőbb a jelen hirdetésménynek a tartózkodási községben történt kifüggesztésétől számított 48 óra lefolyása alatt kötelesek onnan elindulni s oly gyorsan amint lehet következőképen közvetlenül bevonulni és pedig:

a) a 37 éves és fiatalabb népfölkelésre kötelezett összes magyar, valamint osztrák állampolgárok, akik a népfölkelési igazolványi könyveik szerint folyó évben a közös hadsereg valamely parancsnokságához, hatóságához, csapatához vagy intézetéhez, a hadi tengerészetbe vagy a honvédséghez kötelesek bevonulni, — a népfölkelési igazolványi könyveik első lapján megjelölt fölszerelési állomásra; Sopron.

b) az összes többi 42 éves és fiatalabb népfölkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akiknek a népfölkelési igazolványi könyveik szerint a folyó évben a népfölkeléshez kell bevonulniok, — az állandó tartózkodási (lak-) helynek megfelelő népfölkelő fölszerelési állomásra: Sopron.

c) az összes többi népfölkelésre kötelezett osztrák állampolgárok, akik a népfölkelési igazolványi könyveik szerint bevonulni kötelesek, — a honilletékes cs. kir. népfölkelő járásparancsnoksághoz (kirendeltséghez) — Tirol és vorarlbergiek az innsbrucki 1. népfölkelő járásparancsnoksághoz Innsbruckba.

3. A munkás-célokra és egyéb hadicélú szolgálatok teljesítésére a tartózkodási (lak-) helyi községi előjárósága által kijelölt népfölkelésre kötelezettek. Ezek az alkalmazási helyre való elindulásra nézve az utasítást a községi előjáróságtól kapják.

4. A.....köszénbánya népfölkelésre kötelezett munkásai, kik a jelen hirdetés II. fejezete 2. a) és b) pontjában foglalt rendelkezések szerint fegyveres szolgálatra behívva nincsenek. Ezek az eddigi alkalmazásukban mint behívott népfölkelők megmaradnak.

III. Egyéb rendelkezések:

1. A bevonuló népfölkelésre kötelezettek népfölkelési igazolványi könyvük vagy ajánlati lapjuk (esetleg a behívó jegyük) felmutatása mellett Ausztria-Magyarországban, valamint Boszniában és Hercegovinában a vasutakat vagy gőzhajókat ingyen használhatják. Azok, kik az említett okmányok birtokában nincsenek és bevonuláshoz vasutat vagy gőzhajót akarnak használni, elindulásuk előtt a tartózkodási (lak-) helyi községi előjáróságánál jelentkezzenek, mely által ingyen utazás céljából „Igazolójegy“-gyel látnak el.

2. A behívott népfölkelésre kötelezettek magukat két napi élelemmel lássák el; a szolgálatban visszamaradó népfölkelők a két napi élelmézésért naponként egy korona kárpótlásban részesülnek.

3. A külföldön tartózkodó népfölkelésre kötelezettek a népfölkelésnek felhívásáról és behívásáról hozzátartozóik vagy megbízottaik által haladéktalanul értesítendőek.

IV. A behívási parancs iránt tanúsított engedetlenség megbüntetésére:

A behívott népfölkelésre kötelezettek ezen hirdetés közzétételétől kezdve a katonai fegyelmi és büntető szabályok alatt állanak; a szolgálatra való behívási parancs iránt tanúsított engedetlenség a legszigorúbban büntetetik.

Kelt Sopron, 1914. július 31.

Sopron sz. kir. város polgármesteri hivatala.

HÁBORU.

Belgrád bombázása.

A Budapesti Tudósító közli: A pancsovai rendőrkapitányság távbeszélőn jelenti 29-én este 11 óra 50 perckor:

Belgrád előtt az ágyuk ma este 9 óra 30 perc óta ismét szólnak. A monitorok (3) Zimony és Pancsova között Belgrádot oldalról bombázzák. Az ágyuharc heves. A csapatok jelenleg még a Duna és a Száva balpartján állanak. Belgrád ég.

Bömbölnek az ágyuk.

Pancsova, jul. 30.
(Magyar Távirati Iroda.)

Az ágyuharc 1/2—1 órai megszakításokkal Belgrád alatt szakadatlanul tart. Összes csapataink még a Duna és Száva balpartján állanak.

Egy 70-ik gyalogezredbeli nazarénus közlegényt Péterváradon, mert megtagadta az engedelmességet, ma reggel agyonlőttek.

A Drina melletti harcok.

(Érkezett jul. 30-án
este 9 óra 55 perckor.)

A Drina mellett kisebb csatározások folynak. A mi részünkről egy ember meghalt, a szerbek részéről mintegy tizen estek el. A szerb bandák hasztalan kísérletet tettek Bjelina nyugtalanítására.

Kisebbs csatározások.

A Budapesti Tudósító jelenti: Komolyabb jellegű volt azoknak a kisebb ütközeteknek, amelyek a zimonyi hid mellett zajlottak le. Szerdáról csütörtökre virradó éjjel felrobbantották a szerbek az említett hidat. Az eredmény azonban nem volt megfelelő. A szerbek arra irányuló törekvéseit, hogy a rombolás munkáját befejezzék, előőrseink, szárazföldi és hajótüzérségünk által támogatva, megghusították.

Progárnál, egy Száva melletti falunál egy ötven-hatvan emberből álló irreguláris bandának az a törekvése, hogy a folyón átkeljen, előőrseink éberségén megghusult.

Végre sikerült a Velke-Gradistével szemben felvonult tüzérségünknek két fölszerelésben levő ellenséges gőzhajót tűz alá venni és megsemmisíteni.

A szerb vámház romokban.

Minthogy a szerb vámháztól csapatainkra lőttek, a tüzérségi tűzünk ezen épületre irányult, mely nemsokára romokban hevert. Nemsokára ismét puskatűz volt hallható és egyidejűleg Belgrádban is több helyen volt tűz látható.

Elfogtak 2000 szerbet.

Szerajevóból jelentik, hogy a szerb csapatok betörték Boszniába. Katonáink elfogtak 2000 szerbet. A szerb hadifoglyok fogsága fölött óriási az örömmámor.

Visszavertük a szerbeket.

(Hivatalos tudósítás, július 31.,
dél előtt 10 órakor.)

Tegnap kiváló határőrvadász-szakaszunk túlnyomó szerb támadást Klotievácnál, a Száva mellett, veszteség nélkül visszautasított. A szerbek állítólag egy tisztet és huszonkét embert vesztek.

Savanyukut-fürdő

Sopronmegye.

Wien és Wr.-Neustadt mellett. Klimatikus gyógyhely 300 méter magasságban. Villanyvilágítás. Lithiumos forrás, fenyőerdőtől körülveve. Szanatorium pensionát, teljesen modernül felszerelve és 300 villa. Olcsó árak, orvosok, telefon, állandó fürdőzene. — Felvilágosítást ad a fürdőbizottság. — Ideg, gyomor, szív, cukor és mindenféle anyagcserezserű és légzőszervi betegségek ellen.

Hirek.

Aranymisés püspök. Maszlaghy Xav. Ferenc, volt almissai püspök, esztergomi prelátus-kanonok július 26-án mondtotta aranymisését. A mindenütt kiválóságáról nagyon is ismert főpap 1839-ben született. Theológiai tanulmányait az esztergomi szemináriumban végezte, mely után 1864-ban áldozópappá lett felszentelve. Egy ideig káplán, majd nevelő volt, míg 1874-ben mint érseki levéltáros és ceremonarius Simor János biboros hercegprimás udvarába került. Itt azután csakhamar pápai kamarás, szentszéki jegyző-prépost, majd esztergomi kanonok, illetve örkanonok lett. Mult évben érdemei elismerésül dr. Csernoch János előterjesztésére almissai választott püspökké nevezte ki Ófelsége. Maszlaghy Ferenc mint katolikus pap működésében mindenkor az erkölcsi világ értékeire és erőire mutat rá. Ezt látjuk, amikor a keresztény szellemet nemcsak az irodalomban, hanem magában az intelligenciában is iparkodott mélyíteni. A kiváló érdemeket szerzett főpapot ez alkalommal számosan keresték fel jókívánataikkal.

Az Orsz. Vörös Kereszt-Egyesület szombaton, augusztus 1-én d. u. 4 órakor Baán Endre dr. elnöklése mellett ülést tartott, amelyre még visszatérünk.

Katonai díjlövészet. A lövöldön e hó 30-án délelőtt tartották meg díjlövészetüket a honvédség tisztjei és legénység. Első díjat nyert: Weinberger Győző főhadnagy, 2. díjat Adamek Béla hadnagy, 3. díjat Cavallar Ödön százados, 4. díjat Bella Jenő főhadnagy, 5. Gerlitsch Ede főhadnagy. A pisztollövésben első díjat nyert Pálmay Ödön fhadn. 2. díjat Schnetzer Kálmán százados. 3. díjat Bella Jenő főhadnagy. A díjak kiosztása után Németh Lajos alezredes lelkesítő beszédet intézett a nyertesekhez, buzdítván őket, ha háboruba mennének, ott is oly biztos lövéseket tegyenek. Percekig tartó egetverő éljen visszhangzott az erdőben.

Kérelem a nemesszívű közönséghez.

Sopron város és a vármegye területéről az elmúlt napok alatt sok tartalékost és népfölkelőt hívtak be hadiszolgálatra. Sokan közülök nagy családot hagytak hátra, kik minden támasz nélkül vannak, akik a legnagyobb aggódással néznek a bizonytalan jövő elé. Azok kéréssel fordulunk tehát a nemesszívű közönséghez, hogy rójja le elismerését és háláját azok iránt, kik vértüket mentek áldozni hazájukért és családjaik fölségélyezésére rendezzen gyűjtést vagy tehetségéhez mérten adakozzék. A nemesszívű adományokat szerkeztőségünk is közvetíti s hirlapi nyugtázás után rendeltetési helyére fogja juttatni.

Táviratbeszűntetés. A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur a táviratlevelek váltását a belföldön, úgyszintén az ausztriai, boszniai, hercegovinai és Németországgal való forgalomban egyelőre beszűntette.

Felhívás. Mindazok, kiknek kenyérkeresője hadi szolgálatra bevonult, azon esetben, ha inségben szenvednek, forduljanak akár szóval, akár írásban Vághy Béla dr. városi tanácsoshoz.

Az élelmiszer drágaság ellen. A kereskedelmi miniszteriumban csütörtökön délután négy órakor báró Harkányi János kereskedelmi miniszter elnöklésével értekezlet volt, amelyen az élelmiszernek a hadi állapot mellett is lehető normális biztosításáról tanácskoztak. Az értekezleten az az álláspont domborodott ki, hogy a nagyközönségnek természetesen el kell készülnie lennie az élelmiszereknek a hadi állapottal kapcsolatosan bekövetkező bizonyos fokig elkerülhetlen drágulására, de hogy az összes illetékes tényezők a legnagyobb eréllyel útját fogják vágni annak, hogy ez áruúrsorává fajuljon, másrészt pedig a legnagyobb körültekintéssel

és a kellő pouvoirral rendelkező organumoknak permanenciában tartásával gondoskodni fognak arról, hogy a közérdekű üzemek kielégítő működése és a normális élelmezés elől minden akadály lehetőleg gyorsan elháríttassék. A drágaság részben városunkban is már észlelhető. — Az élelmiszerkereskedők lelkiismeretlenebbjei Bécsben is igyekeznek kihasználni a helyzetet s néhány élelmicikk ára egyik napról a másikra száz perccel emelkedett. Most már intézkedik a hatóság is, de csütörtökön délelőtt még az úgynevezett Kleinmarkton 44 fillért kért egy piaci áruszó egy kiló burgonyaért, amely szerdán még 24 fillér volt. A közönség — nagyobbára asszonyok — heves kifakadások között rátámadt a kofára, sátorát darabokra szaggatta, az árut szétszórta és elpusztította. Az első rohamot követte a többi és egy negyedóra alatt öt bódé hevert romokban. Ugyanez az esett történt meg Kispesten is, hol a burgonya ára miatt elverték két kofát s a verést menten az ár lanygulása követte, mert a kofa óvatos társnői menten a régi árakhoz tértek vissza. A piaci világban ilyen az erélyes demarche! A triesti helytartóság egy külön bizottsága intézkedéseket készít elő, amelyek révén a várost normális árak mellett lehet élelmiszerekkel ellátni.

Tüntetés Sopronban. Impozáns lelkesedés tüzelte Sopron város közönségét, amidőn csütörtök este a város apraja-nagyja a katonák és a hadastyánok zenekarának kísérete mellett vonult végig a városon, hogy a háborút éltesse. A tüntetés átnyult az éjjeli órákba is. A tüntető menetben ott láttuk a tisztikar élén Willerding Rudolf lovag tábornokot; polgári méltóságaink közül dr. Baán Endre főispánt, Hajas Antal alispánt, dr. Töpler Kálmán polgármestert és egyéb előkelőségeket. Az ifjuság lelkesedése határtalan volt. A tüntetés pénteken este ismétlődött.

Felfüggesztett munkaszünetes napok. A Bud. Tudósító jenteti: A kereskedelmi miniszter a hadiállapotról való tekintettel a törvényes munkaszünetet a folyó évi aug. 2-ára és 9-re eső vasárnapokra s az azon vasárnapokat követő hétfői napok reggeli óráira az 1891: XIII. t.-c. hatálya alá tartozó mindennemű munkára, üzemre és elárusításra felfüggesztette.

Uj jegyző Beleden. Beleden július hó 29-én nagy többséggel Nemes József csapodí jegyzőt választották meg jegyzőnek, aki állását augusztus 15-én foglalja el.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér **Horváth Antal** „Alm“-vendéglős.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítetek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

A legszebb és legolcsóbb
**ruggyanta-
bélyegzőt**

legjobb anyagból készít

Váradi Ignác

Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.

Irógép-szallag s kellékek dús raktára.

Kováts János

mű-, butor- és épületasztalos

Sopron, Ujteleki-utca 8.

Elvállalja mindennemű butor- és épületmunkák elkészítését. Javításokat gyorsan, jól és olcsó árak mellett végez. — Kívánatra költségvetéssel szívesen szolgál.

Habermann Gyula

díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!

Gazdászok, gyárosok és iparüzemek becses figyelmébe!

Kötszerládák „Első segély“

[miniszteri rendeletnek megfelelőleg]

5, 10, 20, 30, 40 korona

Telefon 219

Telefon 219

Mangold Janka ezelőtt

KOLB SIMON

Sopron, Várkerület 88. sz.

Legnagyobb raktár uri és női divatcikkokban. — Nagy választék nyári ingekben, szandálokban stb.

ifj. Czákler István

polgári szabó

Sopron, Ógabona-tér 38.

Elvállalja a szakmájába vágó összes munkák elkészítését pontos kiszolgálás és a legolcsóbb árak mellett.

Ajánlom nagy raktáromat Saison-cikkekből és pedig:

Lawn-tennis verők és labdák stb.

Footballok

Croquet-játékok

Függő hintaágyak

Nyugvóágy, egyszersmind szék

Tornakészlet gyermekeknek

Hinták

Hátzsákok

Utazási és turista-cikkek

Sétabotok nagy választékban

és minden e szakmába vágó cikkek.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázó

Szélmalom-utca 6. **SOPRON.** Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkövekben.** — Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúban.

